

Jean (Hans) Arp

Jean Arp werd geboren als Hans Arp in Straatsburg, als zoon van een moeder uit de Elzas en een Duitse vader. Hij werd geboren in de periode na de Frans-Pruisische oorlog, toen het gebied bekend was als Elzas-Lotharingen, nadat het door Frankrijk aan Duitsland was teruggegeven. Na de annexatie van de Elzas door Frankrijk aan het eind van de Eerste Wereldoorlog, bepaalde de Franse wet dat hij voortaan "Jean" zou gaan heten in plaats van "Hans".

Na zijn opleiding kunstnijverheid bij de École des Arts et Métiers in Straatsburg, ging Arp naar Parijs, waar hij voor het eerst gedichten publiceerde. Tussen 1905 en 1907 studeerde Arp aan de Kunstschule in Weimar in Duitsland. In 1908 ging hij terug naar Parijs om de Académie Julian te bezoeken. In 1912 deed hij mee met de tentoonstelling Der blaue Reiter. Van het werk uit de periode tot ongeveer 1914 is niets meer over, omdat Arp het zelf heeft vernietigd. Naar het schijnt was dit expressionistisch van aard. In 1915 ontmoette hij Sophie Taeuber, met wie hij samen werkte aan papiercollages. In 1921 traden zij in het huwelijk.

Jean Arp Moustache Hat, 1923

Jean Arp The Navel, 1923

Over het abstracte werk van Jean Arp wordt gezegd dat hij het maakte met behulp van toeval en automatisme. Hij maakt organische vormen die gedaantes suggereren. Zijn gedichten maakt hij soms ook met behulp van het toeval. Hij knipt bijvoorbeeld zinnen in stukken, gooit ze op de grond en stelt daaruit willekeurig een gedicht samen.

Arp was medeoprichter van Dada in Zürich. In 1920 vestigde hij, toen als Hans Arp, samen met Max Ernst en de sociale activist Alfred Grunwald de Keulse vestiging van Dada. Hij werkte daarbij ook nauw samen met Kurt Schwitters. Het werk van Arp verscheen in 1925 echter ook op de eerste tentoonstelling van de surrealisten in Galerie Pierre te Parijs. Een uitspraak van hem uit die tijd luidt:

"Wij willen de natuur niet kopiëren; wij willen niet reproduceren maar produceren. Wij willen produceren zoals een plant zijn fruit produceert en niet in staat is tot het produceren van stilleven, landschappen of naakten. Wij willen direct produceren, en niet langer via een interpretatie. Maar dan is niets minder abstract dan de abstracte kunst. Daarom noemen we onze kunst: concrete kunst."

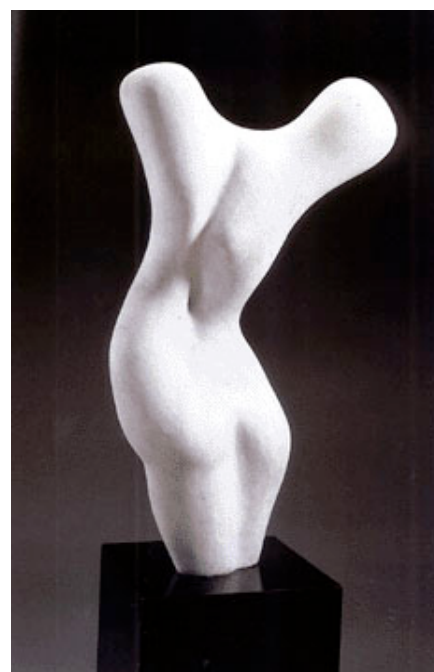
De consequenties daarvan voor zijn werk zijn: geometrieën, automatismen en toeval, metamorfosen, ludieke vormen én de zuivere vorm. Deze categorieën duiken in de loop van Arps carrière kriskras door elkaar op en kunnen de vorm aannemen van sculpturen, reliëfs, tekeningen, gravures, collages, papierknipsels ('papiers déchirés') en gedichten.

In 1926 verhuisde Jean Arp naar de Parijse buitenwijk Meudon. In 1931 brak hij met het surrealisme om een andere groep te vormen, Abstraction-Création, die een periodiek uitgaf, Transition genoemd. Gedurende de 30 jaren tot het eind van zijn leven ging hij echter ook door met het schrijven van essays en gedichten. In 1942 vluchtte hij uit zijn huis in Meudon voor de Duitse bezetting. Hij woonde in Zürich tot het eind van de oorlog.

In 1949 had Jean Arp een solotentoonstelling in New York, bij de Buchholz Gallery. In 1950, werd hij uitgenodigd om een reliëf uit te voeren voor een centrum van de Harvard University in Cambridge, Massachusetts. Verder kreeg hij opdracht, net als Karel Appel, voor een muurschildering in het UNESCO gebouw in Parijs. In 1954 won Arp the Grote Prijs voor de Sculptuur op de Biënnale van Venetië.

In 1958 werd een overzichtstentoonstelling gehouden van zijn werk in het Museum of Modern Art in New York, gevolgd door een tentoonstelling in het Parijse Musée National d'Art Moderne in 1962.

Jean Arp overleed op 80-jarige leeftijd in Bazel.

Jean Arp Tors des Pyrénées, 1959